

Brüssel, 6.3.2019
COM(2019) 96 final

2019/0047 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel India ookeani lõunaosa
kalanduskokkuleppe osaliste koosolekul võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks
otsus 9767/17**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (SIOFA) osaliste koosolekutel võetav seisukoht ajavahemikuks 2019-2023 seoses kaitse- ja majandamismeetmete kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. India ookeani lõunaosa kalanduskokkulepe

SIOFA eesmärk on lepinguosaliste koosolekute kokkukutsumise teel tagada lepingupiirkonnas kalavarude pikaajaline kaitse ja edendada kalanduse säästev areng. Leping jõustus 21. juunil 2012. aastal.

Liit on SIOFA osaline, olles selle ratifitseerinud vastavalt nõukogu otsusele 2008/780/EÜ¹.

2.2. SIOFA osaliste koosolek

SIOFA osaliste koosolek on SIOFA alusel asutatud organ lepingupiirkonna kalavarude majandamiseks ja säilitamiseks. Koosolek võtab vastu kaitse- ja majandamismeetmed, et optimaalselt kasutada tema pädevusvaldkonda kuuluvaid kalavarusid.

Osaliste koosolekutel osalejana on liidul osalemis- ja hääletamisõigus. Osaliste koosolekutel tehakse otsused konsensuse alusel.

2.3. SIOFA osaliste koosolekul vastu võetud otsused

Osaliste koosolek on volitatud vastu võtma tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja majandamismeetmeid ning need on lepinguosalistele siduvad.

SIOFA artikli 8 lõike 3 ja SIOFA kodukorra 12. eeskirja lõike 4 kohaselt jõustuvad meetmed 90 päeva pärast kuupäeva, mil SIOFA lepinguosalisi neist teavitab.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel piirkondlike kalandusorganisatsioonide aastakoosolekutel võetav seisukoht kujundatakse praegu kaheastmelist lähenemisviisi kasutades. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks liidu seisukohaga seotud põhimõtted ja tegevussuunad ning seejärel kohandatakse seda seisukohta igaks aastakoosolekuks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mida arutatakse nõukogu vastavas töörühmas.

SIOFA puhul rakendatakse kõnealust lähenemisviisi nõukogu 30. mai 2017. aasta otsusega 9767/17, millega kehtestatakse liidu seisukoht SIOFAs ajavahemikuks 2017–2021. Otsus sisaldab üldpõhimõtteid ja -suuniseid, kuid selles võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse ka SIOFA eripärasid. Lisaks on selles sätestatud standardprotsess, mille alusel määratakse liikmesriikide nõudmisel kindlaks liidu seisukoht aastate kaupa.

Otsusega 9767/17 ei nähta ette liidu poolt SIOFA kohta võetava seisukoha läbivaatamist enne 2022. aasta aastakoosolekut. Valdava enamiku nõukogu otsustest, millega kehtestatakse liidu seisukoht erinevais piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, mille lepinguosaline ta on,

¹ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta otsus 2008/780/EÜ India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 268, 9.10.2008, lk 27).

läbivaatamise tähtaeg on enne kõnealuste piirkondlike kalandusorganisatsioonide 2019. aasta koosolekuid. Seetõttu on liidu poolt kõigis piirkondlikes kalandusorganisatsioonides võetavate seisukohtade ulatuslikumaks ühtlustamiseks ja läbivaatamismenetluste ajastuse sünkroniseerimiseks asjakohane esitada liidu poolt SIOFA kohta võetava seisukoha muutmise ettepanek ajavahemikuks 2019–2023 ja seega asendada otsus 9767/17.

Otsusega 9767/17 integreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013² sätestatud uue ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja tegevussuunad, võttes arvesse ka eesmärgi, mis on sätestatud komisjoni teatises ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta³. Lisaks kohandati sellega liidu seisukohta Lissaboni lepingu suhtes.

Käesoleva läbivaatamise käigus võetakse seoses kalapüügitõuga arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“,⁴ liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: Ookeanide tulevikku hõlmav kava“⁵ ja nõukogu järeldusi kõnealuse ühisteatise kohta⁶.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

„Õigusliku toimega aktid“ hõlmavad õigusakte, millel on õiguslik toime kõnealust asutust reguleeriva rahvusvahelise õiguse eeskirjade alusel, ja akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad otsustavalt mõjutada ELi seadusandja poolt vastu võetud õigusaktide sisu“⁷.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

SIOFA osaliste koosolek on lepinguga, st SIOFAGA ettenähtud organ.

Aktidel, mis osaliste koosolekul palutakse vastu võtta, on õiguslikud tagajärjed. Vastavalt SIOFA artiklile 8 on kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames siduvad ning neil võib olla otsustav mõju liidu õigusaktide sisule, sh:

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

³ KOM(2011) 424, 13.7.2011.

⁴ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

⁵ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

⁶ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

⁷ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks⁸;
- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks⁹; ning
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrusele (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist¹⁰.

Kavandatud aktidega ei täiendata ega muudeta SIOFA institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kõnealuse aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti põhieesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2. Otsusega asendatakse otsus 9767/17.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

⁸ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

⁹ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

¹⁰ ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe osaliste koosolekul võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks otsus 9767/17

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis 29. septembri 2008. aasta nõukogu otsusega 2008/780/EÜ¹¹ India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (edaspidi „SIOFA“), millega kutsuti kokku SIOFA osaliste kohtumine.
- (2) SIOFA osaliste koosolek on organ SIOFA piirkonna kalavarude majandamiseks ja säilitamiseks. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013¹² on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarede kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, tagasiheite järkjärguliseks lõpetamiseks ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.
- (4) Vastavalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatisele „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“¹³ ja nõukogu järeldustes kõnealuse ühisteatise kohta¹⁴ sätestatule on

¹¹ ELT L 268, 9.10.2008, lk 27.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

¹³ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

¹⁴ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

liidu poolt kõnealustel foorumitel võetud meetmete hulgas kesksel kohal selliste meetmete edendamine, millega toetatakse ja suurendatakse piirkondlike kalandusorganisatsioonide tõhusust ning vajaduse korral parandatakse nende juhtimist.

- (5) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“¹⁵ viidatakse konkreetsetele meetmetele, mille eesmärk on vähendada plasti- ja merereostust ning samuti püügivahendite merel kaotamist või sinna jätmist.
- (6) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel SIOFA osaliste koosolekul ajavahemikuks 2019–2023, kuna osaliste iga-aastasel kohtumisel vastu võetavad kaitse- ja täitemeetmed on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määrust (EÜ) nr 1005/2008,¹⁶ nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009¹⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403¹⁸.
- (7) Nõukogu otsusega 9767/17¹⁹ ei nähta ette liidu poolt osaliste koosolekul võetava seisukoha läbivaatamist enne 2022. aasta aastakoosolekut. Valdava enamiku nõukogu otsustest, millega kehtestatakse liidu seisukoht erinevais piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, mille lepinguosaline ta on, muutmise tähtaeg on enne kõnealuste piirkondlike kalandusorganisatsioonide 2019. aasta koosolekuid. Seetõttu on liidu poolt kõigis piirkondlikes kalandusorganisatsioonides võetavate seisukohtade ulatuslikumaks kooskõlastamiseks ja muutmisprotsessi ühtlustamiseks asjakohane esitada nõukogu otsuse 9767/17 muutmise ettepanek ja see kehtetuks tunnistada, asendades selle uue otsusega ajavahemikuks 2019–2023.
- (8) Arvestades kalavarude muutuvat iseloomu SIOFA alal ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne SIOFA osaliste koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada 2019.–2023. aastaks menetlused liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (SIOFA) osaliste koosolekul võetav seisukoht on esitatud I lisas.

¹⁵ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

¹⁶ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

¹⁷ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

¹⁹ Nõukogu 30. mai 2017. aasta otsus, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (SIOFA) osaliste koosolekul võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta otsus India ookeani lõunaosa kalanduskokkuleppe (SIOFA) raames vastuvõetava liidu seisukoha kehtestamise kohta.

Artikkel 2

SIOFA osaliste koosolekul võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt SIOFA osaliste 2024. aasta aastakoosolekuks.

Artikkel 4

30. mai 2017. aasta otsus 9767/17 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*